

Megoldás

Elgyötörten görnyedtem a konyhaasztalnál, a matekházi fölött, de nem azért, mert négy megoldandót adtak fel, és nekem ezek közül egyet sikerült lejegyezni, hanem mert másfél órája ment a vajúdás, egészen pontosan nyolckor, a híradó után vette kezdetét az autodafé, s bár néha elfogott a jó érzés, hogy az utolsó köröket futom, hogy pillanatokon belül fülön csípem az elbitangolt ismeretlent, és helyreáll a rend, végül megint cigányútra ment a dolog, és folytatódhatott a dagonyázás és a perpatvar, ha ez ennyi meg ennyi, akkor az annyi és annyi, és így jöttek egymás alá az apa szerint tök egyértelmű, szerintem követhetetlen rovások a kitépett zsíros füzetlapon. Egy nehezebb általános sulis periódusomban, amikor megszorodtak az ilyen jellegű csörték, különféle ügyeskedésekhez folyamodtam, és egy délután, ahogy jöttünk kifelé az iskolából, rövid mérlegelés után bevallottam apának, hogy azt hiszem, megfájdult a fejem, amire azt felelte kérdőn, egyben jóságosan, hogy igen, meg hogy akkor ma nem matematikázunk, amire a nagy, jelentős hadvezérek alig leplezett büszkeségével folytattam az utam, mert apa még a biciklimet is átvette, és csak a vázba kellett kapaszkodnom, így szánkáztunk a lakótelep felé a friss hóval borított járdán.

Már épp megadtam magam, s vállalva akár a legsúlyosabb következményeket is, mint az átiratkozás szakmunkásképzőbe, vagy sepregetés az utcán, lerakni készültem a tollat, amikor apa bátorítón rám nézett, hogy rendben, pihentessük a matematikát, de ha már így alakult, mesélhetnék, mire föl ez a sok elmaradás a próbáról, ahogy az sajnálatos módon, véletlenül tudta meg, aznap is bekövetkezett, szóval veselkedjem neki, nyugodtan.

Kicsit megkönnyebbültem, mert apáék régi traktorosa a téeszéből, Hetesi Jóska bácsi garanciát jelentett a békére, nyugodtan ráfoghattam a késést, ami néha órákig eltartott, ezért az is előfordult, hogy bárhogyan igyekeztem, nem értem oda néptáncra, egyébként is így, hogy a foglalkozás véget ért, már fölösleges. Egyszer ugyan megkíséréltem, de kipenderítettek, ami szintén nem volt jogos, kinek jut eszébe a hivatalos időn túl kipenderíteni bárkit, mindenesetre mondta a bajszos csoportvezető, hogy töki, nem muszáj ide járnod, amivel érvelhettem volna ott, a konyhaasztalnál is, de Hetesi Jóska bácsi biztosabb pontnak tűnt, aduásznak, az ő bölcsességét és tapasztalatát a szüleim is méltányolták, és biztos voltam benne, hogy simán rábíznának, ha nem éppen művészi teendőim hanyagolom a szokásos, hülyének mondott vízparti látogatásaim miatt. Mert a vízpart volt a mindenem, az überlogosz, és nem csak suliba menet tekertem erre, hazafelé is a csatornapartot választottam, és az is előfordult, hogy szülői indulatok nyomán a postára indultam, de azon kaptam magam, hogy Miska bácsival beszélgetek az öreg fűzfánál, és az is, hogy néptánc helyett véletlenül horgászni mentem, és a

csatornára mentem horgászni, mert Feri bácsi végre kint ült a helyén, amire nem hivatkozhattam vallatáskor, Feri bácsi ugyanis januártól decemberig kint ült, volt idő, hogy azt hittem, haza se megy, hogy odacsirizessedett a kis vászonszékre, ráadásul olyat, hogy ponty, csak ő tudott fogni a csatornán, amelyben sohase volt ponty, apáék is mondták mindig, hogy az ő idejünkben törpeharcsából nem volt ritka a félkarnyi, ami inkább rémisztő, mint fasza, de ponty, ugyan már, sose, ne is próbálkozzam, és igazuk volt, mert tényleg nem volt ponty, ha volt is, az, mindenki tudta, Feri bácsi kedvéért úszott le a duzzasztótól.

Ott lógatott Spori is, akire viszont ha könyörögnek, se fogtam volna a megcsúszást, az elmaradásokat, mert egyszer kikapott egy csodásan fickándozó halat a vízből, amire boldogan felkiáltottam, hogy bagolykeszeg, mert a bagolykeszeg, vagy ahogy akkor kedvem lett volna rikkantani: Abramis sapa, ritkaság volt errefelé, de Spori a sokat látott pecások önbizalmával lóbázta a zsinórt, majd horgászpedagógiára váltva odavetette nekem: bagolyszemű keszeg, és hogy ne maradjunk szellemi táplálék nélkül, elmondta még egyszer, úgy hangsúlyozva a szemet, hogy a bagoly előtag jelentőségét veszítette, mintha nem az határozná meg a szemet, hogy bagoly, és az a bagoly ott, abban a szerencsétlenül járt összetett szóban csupán díszítő elem volna, afféle lófasz, sporii értelemben, pedig az első pillanattól nyilvánvaló volt, hogy félreértésről van szó, hogy Spori egy szörnyű zoológiai tévedés áldozata, és mivel nem hagyhattam elsorvadni ebben a kelepcebén, újból közöltem vele, hogy amit fogott: ától cetig bagolykeszeg, mire abbahagyta a lóbázást, és rám se pillantva, a csontkukacos dobozban kotorászva csendesen érvelt, mintha csak magának tenné: bagolyszemű, és megint hangsúlyozva, és megint úgy, hogy fölszívódott a bagoly, és ez a fölszívódás, ez a megsemmisülés nem is lett volna baj, csak hát addigra nekem kialakult bizonyos tekintélyem a csatornaparton, legalábbis köszönt, aki lejött hozzám a fogásról érdeklődni, meg csinálhattam saját horgászhelyet, és azt éreztem, hogy ez a renomé ebben a kínos helyzetben pillanatról pillanatra sorvadni látszik, hogy a gátoldalban üldögélő néhány környékbeli alsós zavartan fürkészi a szandált, ezért nyugalmat erőltetve magamra, minden tudásom összeszedve rákezdtam, hogy a kék színű horgászknönyvem panteonja szerint olyan, hogy bagolyszemű keszeg, nem létezik, ennél fogva nem tudok elképzelni horgászértelmezési tartományt, amelyben a bagolyt a szemhez, tényleg, bárhogyan, s kissé a stég bejáratánál ücsörgő kölykök felé is fordulva azzal nyugtáztam a helyzetet, hogy ami engem illet, maradnék a rendes, a tisztességes fajtamegjelölésnél, amikor három rövid fütty harsant, olyan éles, mint amilyen a sportpályán szokás, ha lefújják a meccset, és Spori kornyikált is hozzá, elnyújtottan, lovagias dallamvezetéssel, mire a gátról leszökött egy felcsapott farkú cirmos, és úgy vitte el a bagolyszemű keszeget, ahogy az a nagykönyvben meg van írva, Spori pedig újra behajította a horgot, és ahogy magabiztosan fürkészte a nádfalnál himbálózó úszót, látszott, hogy arra gondol: bagolykeszeg, beszarás.

Ezért vettem az összes létező bizalmam Hetesi Jóska bácsiba, aki számolt velem délutánonként, ráadásul aznap éppen nem lébecolás okán lődörögtem megint a csatornaparton, s nem is csak az, hogy horgászat, meg egyéb öncélú fontoskodások, hanem mert feldúltan távozott tőle a kézbesítőfiú, aki minden alkalommal, amikor eltekert a parton,

szánt néhány percet Hetesi Jóska bácsira, mert laposüveget is hordott magánál, és Hetesi Jóska bácsi, ha nem volt kapás, de ha volt, akkor is arról beszélt, hogy az ő gyerekkorában, jobb, ha tudjuk, nagyon más volt minden, és ezúttal is erről a nagyon másról volt szó, meg hogy Horthy alatt, kéri szépen, rend volt ebben az átkozott országban, és ő szíve szerint levelet írna, és mindent megköszönné a kormányzónak, és, nézett ránk, nagy kával mondja, mert jobb ha tudjuk, kormányzó volt, a nagy kás fajtából, nem az, amit ma irkálnak róla a sajtóbérencek, olyan volt ő, ez a Horthy, mint Kossuth, vagy mint Habsburg Ottó, őrála talán már hallottunk, ha esetleg a tanárok nem titkolják előlünk az igazi történelmi valóságot, ami nem szarozik, hanem jön, és, nézzünk csak körül, pofán csúri az embert, ha nem elég elővigyázatos, szóval nem úgy volt, ahogy azt a tankönyvek írják, igazította helyre a történelem kimozdult fogaskerekeit Hetesi Jóska bácsi, és vadul sarlózta tovább a sást, és lesújtott a nádvágóval, és keményet rántott rajta, majd újból bele a növényzetbe, és megint a rántás, így készült, így formálódott a horgász hely, és ahogy fogyatkozott a hínár, úgy lett egyre egészségesebb színe a víznek, szuszogva takarította Hetesi Jóska bácsi a kotut, tünedezett elő a víztükör a maga fényességében, és a tiszta felület mögött láthatóvá váltak a nádvágóval elkaszált vékony szálak, ahogy hajladoznak a vízben, és a szétzavart békalencsefoltok itt-ott összeálltak, hogy a víz áramlásának ritmusára újra elcsusszanjanak egymástól, és Hetesi Jóska bácsi csorbíthatatlan lendülettel aprított és irtott, és nem mulasztotta el közölni, hogy nem tudja, észrevettük-e, de nem mondta még a tutit, mert rend, utoljára, ebben az átkozott országban, jobb, ha tudjuk, Kádár alatt volt, nézzünk csak körül, mi van most, káosz meg felfordulás, itt utoljára az öreg bírt rendet tartani, nem volt mellébeszélés meg visszapofázás, tüntetések meg hiszti, volt munka, volt élet, de most már késő, most már, és ingerülten rántott egyet a szerszámon, amitől a kézbesítőfiú azonnal összerogyott, mert épp a szeme alá kapta a nádvágó nyelét, el van baszva az egész.

És ahogy az elröpült szemüveget kerestük a gazban, Hetesi Jóska bácsi türelmetlenül morgott, ő megmondta, hogy ne legyünk láb alatt, amikor helyet csinál, ő nem vállalhat felelősséget mindenkiért, amikor a horgász hely készül, előre megmondta, előre szólt, hogy ne tipegjünk a háta mögött, meg különben is, mindenki magáért felel, szóval az ember vigyázzon, hová lép, egyenesedett ki, vigyázzon, mibe.

Sokadszorra rebegtem hálát magamban Hetesi Jóska bácsinak, miközben jó fiúhoz méltón égett az arcom, és meg-megremegett a hangom. Viszont, és az igazsághoz ez is hozzátartozik, sőt, talán ez tartozik hozzá leginkább, tízre végeztem a matekházival. Iksz egyenlő valamennyi lett a vége.